

Krögarmöte Kungsgatan

-Plats : Brasseriet
-Tid: 19-12-09

Inledning

Alla hälsades välkomna. Mötet inleddes med en presentationsrunda. Bland deltagarna fanns flera krögare, NWT, Centrum Karlstad, räddningstjänsten samt ett antal representanter från kommunens stadsbyggnadsförvaltning och teknik- och fastighetsförvaltning. Andreas Eliazon ledde mötet och började med att berätta om torget.

Projektet Stora torget

Många olika projekt är på gång som på ett eller annat sätt påverkar varandra och torget. Dit hör exempelvis Karlstadsstråket, Resecentrum, Purple flag och Framtidens stad. Allting knyts samman av stadsdelsvisionen för Tingvallastaden.

Man kan fundera kring torgets roll och läge i staden. Trots att torget ligger centralt beläget med viktiga korsande stråk i olika riktningar på sidorna är det ändå till stor del en ganska oanvänd plats. Torget skulle kunna bli en mer levande samlingsplats. Det är en utmaning att få folk att stanna upp på torget och inte bara passera förbi. Torghandeln och handeln i butikerna i centrum utsätts för hård konkurrens från näthandeln. Vi går mot en alltmer upplevelsebaserad stadskärna. Hur man lyckas att göra torget mer attraktivt diskuterades redan för 100 år sedan. En kulturhistorisk tillbakablick tillsammans med museet ger ett viktigt underlag till grund för skapandet av framtidens torg.

I slutet av 1800-talet var torget en ren marknadsplats dit handlare körde sina varor med häst och vagn. 1960 hade torget blivit en parkeringsplats. Bilar var uppställda mot Kungsgatan, Östra torggatan och Tingvallagatan. Runt statyn fanns en mur. 1965 hade torget fått en uppdelad lösning med busstrafiken mot Östra torggatan och en handelsplats uppemot rådhuset. 1995 gjordes torget om och fick ungefär det utseende som det fortfarande har idag.

En medborgardialog i två delar genomfördes för att ta reda på vad Karlstadsborna tyckte om torget och hur de ville att framtidens torg skulle vara. 1200 personer deltog i den första dialogen och 1500 personer medverkade i dialog två.

I den första dialogen mötte man medborgare på plats i en container på torget och ställde frågor om vad de ansåg var bra respektive dåligt med dagens torg. Besökarna fick även möjlighet att beskriva torget med ett ord, uttrycka hur de upplevde torget mest, säga sig vara stolta eller missnöjda och berätta vad man brukade göra på torget. Lappar med synpunkter klistrades upp på tavlor. Det fanns även möjlighet att fylla i en enkät med likadana frågor på hemsidan.

Det som lyftes fram som bra med torget i dialogen var storleken och den öppna ytan som möjliggjorde evenemang. Annat som sades vara bra var bussarna, mötesplatsen, avsaknaden av bilar och uteserveringar som ger liv. Det dåliga som togs upp var bristen på aktiviteter, sittplatser, grönska och belysning. Fredsmonumentet och stenbeläggningen ogillades också. Upplevelsen av torget och torghandeln förekom både som bra och dåligt i dialogen. En del upplevde torget som fint, trevligt, roligt och tryggt. Andras upplevelse var däremot att torget var tråkigt, grått och tomt. Torghandel som företeelse verkade i grunden uppfattas som något bra. De som nämnde torghandeln som dålig ansåg att det var för lite av den, fel på utbudet

samt stökigt och fult runt handlarna. När torget beskrevs med ett ord framträdde mestadels negativt laddade ord så som tråkigt, tomt, stort, grått, öppet och ödsligt. Med lite avvikelser framkom en liknande bild när deltagarna fick berätta vad torget var mest för dem. I containern påstod sig Karlstadsborna i huvudsak vara stolta över torget, medan missnöjet istället dominerade i webenkäten. Det som man främst brukade göra på torget var att passera, åka buss, stämma träff och äta. I något mindre utsträckning besöktes torget för att handla, ta del av evenemang och vila.

Den andra medborgardialogen hade mer fokus på framtiden. Containern ställdes ut på torget igen. Dessutom skapades platser där man kunde hänga och dekaler med inspel klistrades upp för att få folk att tänka till. Frågorna som denna gång ställdes handlade om vad man ville göra på torget och vad man själv förknippade Karlstad med. Medborgarna som deltog uppmanades också beskriva det torg som man ville ha med ett ord.

Ur dialogen kom det fram att det folk alltid vill göra på torget är att träffas, handla, äta, bara vara, underhållas, trivas, aktiveras, servas med mera. Många aktiviteter kunde knytas till olika årstider eller tider på dygnet. Det som lockade på sommaren var att äta ute, sola och bada. På vintern önskade man kunna åka skridskor, sitta varmt/värma sig, gå på julmarknad, leka i snö/tävla samt åka skidor/snowboard. Vanliga ord för att beskriva det torg som efterfrågades var levande, grönt, mötesplats och mysigt. Hemma, vatten, glädje, sol, och välkomnande var exempel på vanligt förekommande ord för att beskriva den egna uppfattningen om vad Karlstad är.

Krögarnas tankar, bra/dåligt med befintlig lösning och framtiden

Magnus på NWT ställer frågan om hur beslutet ligger kring att få bort busstrafiken från Kungsgatan och hur vi förhåller oss till att processen för ombyggnationen av torget är flyttad till 2024. Andreas förklarar att trafiken har högsta prioritet och att det är därför som Resecentrum ska byggas innan torget görs om. I väntan på ett torg med en ny utformning gäller det att locka till sig evenemang och arbeta med enklare medel.

Asmir på Brassieriet meddelas att ytan som han har sökt markupplåtelse för på torget kan användas till att visa Fofbolls-EM på storbildsskärm som planerat.

Några krögare tycker att städningen har blivit bättre. Det är bra att det har blivit fler papperskorgar med fimpar dit rökare kan hänvisas.

Många krögare är positiv till vinteröppna uteserveringar, men tycker att markhyran är för hög. Åsikten att man inte borde behöva betala när det är stängt framförs från flera håll. Enligt Stefan är däremot kommunens kostnader för skötsel däremot högre vintertid om uteserveringarna står kvar oavsett om de har öppet eller ej.

Krögarna poängterar att de bidrar ökad trygghet på Kungsgatan genom att ha öppet på vintern och med sin belysning vid uteserveringarna även när det är stängt. Kommunen hänvisar till att många samtidigt upplever den smala passagen mellan uteserveringarna och fastigheten som otrygg, trots att det är ovanligt gott om ordningsvakter där. Stökiga personer som avvisas från restauranger släpps av vakter vid Kungsgatans hörn mot Östra torggatan. Uteserveringar mot fastigheten skulle kunna öka tryggheten. Man skulle då på annat sätt kunna släppa ut folk mot torget och även få in nya gäster därifrån.

Flera krögare tycker att det är bra med tak över uteserveringarna och att gående kan ta sig fram på båda sidor om dem. De är tveksamma till serveringar direkt mot fasaden och ser inga svårigheter med att bära mat från köket i byggnaden till uteserveringarna. Flödet av människor skulle bli sämre och mindre, fastighetsnära serveringar skulle försämra lönsamheten. Magnus på NWT anger att det löpande underhållet av fastigheten skulle försvåras och fördyras av väggfasta markiser över uteserveringar intill fasaden.

Krögare skulle vilja ha markvärme i ett stråk över torget från rådhuset mot busshållplatserna. Även mer markvärme på Kungsgatan önskas. Det är oklart om det är krögare eller fastighetsägaren som ska bekosta första delen av markvärmerna på Kungsgatan fram till serveringen.

Rose-Marie berättar om arbetet med att proaktivt locka fler möten och evenemang till Karlstad. Det finns förhoppningar om att på sikt anställa någon i kommunen som mer aktivt arbetar med detta. För närvarande finns företagsservice och en grupp som jobbar med evenemangsstrategin. Lotta nämner att det också finns en evenemangskalender där preliminära bokningar av torget kan läggas in redan innan markupplåtelse har sökts.

Frågan är hur kommunen kan hjälpa krögarna att anordna arrangemang på torget. Krögare har tillsammans med fastighetsägare startat ett samarbete som kallas "Kroggatan" utifrån ambitionen att skapa gemensamma evenemang med mera i anslutning till torget.

Torghandeln anses ha blivit något bättre även om det fortfarande kan vara lite skräpigt runt handlarna ibland. Antalet dagar för torghandel kan diskuteras. Torghandeln tar plats från evenemang och annat. Den består mest av klädförsäljare och foodtrucks. Andreas väcker tanken om en foodcourt på torget som krögarna bidrar till och undrar hur detta i sådant fall skulle kunna möjliggöras.

Krögarna menar att kajorna i träden är ett stort problem. Träden får inte avverkas och länsstyrelsen är tveksamma till en flytt av dem. Fågelspillningen från kajorna i träden som hamnar på marken luktar illa ochflugor dras till den. Kommunen spolar bort spillningen från beläggningen två gånger i vecka så länge det inte är för kallt. Varuvagnar får med sig fågelspillningen in i restaurangerna. Det är ohygieniskt. Josefin kan tillsammans med trafikhandläggare undersöka möjligheten att flytta varuleveranser från Kungsgatan till Västra torggatan och Östra torggatan för att förbättra situationen. De befintliga taxiplatserna får samtidigt ses över.

Beträffande driften vintertid betonar Stefan vikten av att hålla rännen som ska samla upp dagvatten under uppsikt. Snö som hamnar ovanpå gallret måste avlägsnas. Ledningar kan annars frysa sönder.

Farokh på Pitchers med flera undrar hur det går med uteserveringarna och om frågan är färdigutredd. Andreas och Peter förklarar att till skillnad från tidigare krävs nu bygglov, vilket gör det hela mer komplicerat. Förklaringen är att serveringarna över tid har upphört att vara enkla och öppna med parasoller och staket. Från 2014 och framåt har de glidit över till att bli inneslutna, väderskyddade paviljonger som allt mer kan likställas med riktiga byggnader. De kan därför inte längre enbart hanteras av uteserveringspolicy. Istället kommer kravet på bygglov in i bilden.

Räddningstjänsten har tidigare kommit in sent i processen och inte ordentligt genomlyst uteserveringarna utifrån ett bygglovsperspektiv. När det nu görs står det klart att dagens

utformning inte är godkänd ur brandsäkerhetshänseende. Ola på räddningstjänsten berättar att det måste finnas två av varandra oberoende utrymningsvägar. Problemet som måste lösas är framför allt att någon lägenhet och något kontor i fastigheten saknar utrymning mot Kungsgatan. Uteserveringarna hindrar framkomligheten med stegbil. Andra lösningar krävs därför för evakuering från fastigheten. Även om det inte är av avgörande betydelse för bygglovsfrågan i detta fall finns det likaså brandspridningsrisker mellan olika uteserveringar samt mellan uteserveringar och byggnaden. Vid utrymning genom krogarnas entréer kan det bli trångt när människor samlas i gången, stoppas upp mot uteserveringarna och får svårt att snabbt komma vidare.

Peter kan inte utifrån brandsäkerhetsbestämmelser i gällande lagstiftning ge bygglov i nuläget. Målet är att lösa problemen med utrymningsvägarna gemensamt för att krögarna ska kunna få bygglov efteråt. Det ligger i allas intresse och vi måste hjälpas åt.

Magnus på NWT lämnar Olas utlåtande till krögarna. James börjar med att ta fram gamla dokument från Urban Söderberg om brandsäkerheten och uppdaterar sedan Ola på dess innehåll. Därefter kontaktar James Urban om behovet av en ny brandutredning. När utredningen är klar presenteras den för krögarna, räddningstjänsten och kommunen. Krögarna och NWT får därefter träffa räddningstjänsten för att se över behovet av eventuella åtgärder som utredningen kan tänkas föreslå. Först när räddningstjänsten krav uppfylls kan ett bygglov beviljas av Peter.

Det bygglov som då i sådant fall ges blir tillfälligt och kommer antagligen sträcka sig 3-5 år framåt i tiden. Krögarna vill ha långsiktiga spelregler för att kunna planera verksamheten och räkna hem investeringar. Kommunen uppmanas krögarna i nuläget att inte göra dyra investeringar i uteserveringarna. Detta är olämpligt innan det står helt klart vad som kommer att hända med torget och hur det påverkar Kungsgatans krogar framöver.

Ett annat problem med uteserveringarna på Kungsgatan som skapar viss osäkerhet inför framtiden är att de ligger på allmän platsmark. För att ge bygglov där måste berörda grannar tillfrågas. Om de klagar kan inte bygglov beviljas. Bygglov kräver nämligen planstöd och enligt detaljplanen är det egentligen inte meningen att marken ska bebyggas. På sikt kan möjligtvis en planändring behövas för att öka förutsebarheten och ge krögarna mer stabila förutsättningar. Hur allmän platsmark ska användas och vem som nyttjar den kan till viss del vara en politiskt intressant fråga.

Antecknat av Erik 19-12-23